

1 וְכוּלֵן – בכל הקדשים הנאכלים רִשְׁאֵין הַכֹּהֲנִים לְשֹׁנֹת בְּאִבְלֵתָן,
2 ולאוכלן בכל אופן שירצו, כגון לְאִבְלֵן צְלוּיִין, שְׁלוּקִין – מבושלין
3 הרבה וּמְבוּשְׁלִין מעט, וכן יכולים לְתֵת לְתוֹכָן – לתוך חתיכות
4 הקדשים תְּבִילֵי – תבלינים של הוֹלֵין וְתִבְלֵי – ותבלינים של תְּרוּמָה,
5 דְּבָרֵי רַבִּי (יְשׁוּעָא) [שְׁמַעוֹן]. וטעמו נתבאר להלן (א), משום
6 שהקדשים צריכים להאכל בצורה חשובה. ושם במשנה חלק רבי
7 מאיר על רבי שמעון וסבר, שאין ליתן תבלין של תרומה לתוך
8 חתיכות הקדשים, מפני שמעט את זמן אכילת התרומה ומביאה
9 לידי פסול, שהרי לאכילת תרומה אין זמן קצוב ואילו לאכילת
10 הקדשים יש זמן קצוב. ומה שהתיר רבי שמעון ליתן תבלין של
11 תרומה לתוך חתיכות הקדשים, מוכח שסובר שאף לכתחילה מותר
12 להביא קדשים לבית הפסול.

13 רבא משיב על הקושיא: אָמַר לִיהּ רבא לאביי, תַּנַּח לְתַרְוּמַת תְּבִלִין
14 – אל תקשה עלי מתרומה שמפרישים מן התבלין, לפי שחיוב הפרשת
15 תרומות ומעשרות מתבלין הוא רק מִדְּרַבְּנָן, לפיכך סבר רבי שמעון
16 שיש להקל בה ואין לחוש אם מביאה לידי פסול, אבל בתרומה
17 שמפרישים מדברים שחיוב הפרשתם מן התורה, אף הוא מודה שאין
18 להקל לכתחילה להביאה לידי פסול.

19 אביי מוסיף להקשות על רבא: אִיִּיתֵיהּ – הקשה אביי לרבא, והרי
20 שנינו במסכת מעשר שני (פ"ג מ"ד) אֵין לֹקְחִין תְּרוּמָה בְּכֶסֶף מַעֲשֵׂה,
21 כלומר כון שיש לו כסף של מעשר שני, אינו רשאי לקחת באותו
22 כסף תרומה בירושלים, מִפְּנֵי שְׁמַמְעָט בְּאִבְלֵתָהּ – באכילת
23 התרומה, שכן מעשר שני נאכל רק בירושלים ואסור לאונן, ואילו
24 תרומה נאכלת בכל מקום ומותרת באכילה לאונן, וכשלוקח תרומה
25 בכסף מעשר שני נתפס עליה קדושת מעשר שני וחיוב לאוכלה
26 דווקא בירושלים ואסורה לאונן, ונמצא מצמצם את אכילתה. וְרַבִּי
27 שְׁמַעוֹן מְתִיר לְקַחַת בְּכֶסֶף מַעֲשֵׂה שְׁנֵי תְּרוּמָה. מוכח שלדעת רבי
28 שמעון מותר לצמצם את אכילת התרומה והקדשים אפילו לכתחילה
29 ואפילו בתרומה דאורייתא.

30 אומרת הגמרא: אִישְׁתִּיק לִיהּ – שתק רבא לאביי והודה לדבריו.
31 הגמרא מביאה קושיא נוספת על רבא ממשנה אחרת: כִּי אֲתָא אַבְי
32 לְקַמְיָה דְּרַב יוֹסֵף, אָמַר לִיהּ רב יוסף, אֲמַאי לֹא תוֹתֵבֵיהּ – מדוע לא
33 הקשית לרבא גם מִהָא – מן המשנה שבמסכת שביעית (פ"ח מ"ז) שבה
34 שנינו, אֵין מְבַשְׁלִין דְּרָק שֶׁל שְׁבִיעִית בְּשֶׁמֶן שֶׁל תְּרוּמָה, כִּדִּי שְׁלֹא
35 יִבְיֵאוּ קְדָשִׁים לְבֵית הַפְּסוּל, שהרי לתרומה אין זמן קצוב לאכילתה
36 ואילו השביעית נאכלת רק עד זמן הביעור, וכשמחיל קדושת
37 שביעית על התרומה גורם לכך שאף היא צריכה להאכל עד זמן
38 הביעור, ולאחר מכן צריך לבלותה, ונמצא שמפסיד את התרומה.
39 וְרַבִּי שְׁמַעוֹן מְתִיר, ועל כרחק משום שסבר שמביאים קדשים לבית
40 הפסול אפילו לכתחילה ובדברים החייבים מן התורה.

41 אביי ורבי יוסף דנים האם יש מקום להקשות על רבא ממשנה זו: אָמַר
42 לִיהּ אַבְי לרב יוסף, וְהָאֵין מִי אֲוִתְבִיתִיהּ מְהֵא דְּתַבְלִין – האם לא
43 הקשית כבר לרבא מהמשנה להלן (א), שהתיר רבי שמעון ליתן
44 לכתחילה תבלין של תרומה לתוך חתיכות הקדשים, אף על פי
45 שמביא את התרומה לידי פסול, וְאָמַר לִי רבא שאין משם קושיא,
46 משום שֶׁהִנַּח לְתַרְוּמַת תְּבִלִין שְׁכַל חִיּוּבָה מִדְּרַבְּנָן. ואם כן הֲכֵא נִמְי
47 – במה שהתיר רבי שמעון לבשל ירק של שביעית בשמן של תרומה,
48 יש לומר, שאין להוכיח מדבריו שמוותר להביא דברים החייבים מן
49 התורה לכתחילה לידי פסול, משום (תְּרוּמָה) שְׁתַּרְוּמַת דְּרָק חִיּוּבָה
50 מִדְּרַבְּנָן, ולכן היקל בה רבי שמעון להביאה לכתחילה לידי פסול.

51 השיב רבי יוסף לאביי אִי הָכִי – אם אכן המשנה במסכת שביעית
52 מדברת בדברים שחיובם בתרומה מדברנן, אִיִּפְסָא מִיבְעִיָא לִיהּ
53 לְמִיתְנֵי – היה לתנא לשנות את דבריו בהיפך ולומר, אין מבשלין דְּרָק
54 שֶׁל תְּרוּמָה בְּשֶׁמֶן שֶׁל שְׁבִיעִית, שאז היה ברור שהוא מדבר בדברים
55 שחיובם בתרומה מדברנן, אך מאחר ואמר אין מבשלין ירק של
56 שביעית בשמן של תרומה, מוכח שהוא מדבר בדברים שחיובם
57 בתרומה הוא מן התורה.

58 אביי משיב לרב יוסף באופן אחר למה לא הקשה על רבא ממשנת
59 שביעית: אמר ליה אביי לרב יוסף, וְהָאֵין מִי אֲוִתְבִיתִיהּ – האם לא
60 הקשית על רבא לעיל (ע"ה) מִפְּתִיחֵיהּ מֵאֲשֶׁם שֶׁנִּתְעַרַב בְּשֶׁלָּמִים
61 דְּמִתְיָר רַבִּי שְׁמַעוֹן את הקרבת שני הקרבנות, אף על פי שמביא את
62 השלמים לידי פסול, וְאָמַר לִי, שלא התיר רבי שמעון במשנתנו
63 להביא קדשים דאורייתא לידי פסול, אלא משום דְּאִיעָרַב – שכבר
64 נתערבו זה בזה, ובדיעבד רבי שמעון אינו מחמיר, אבל לכתחילה אף
65 הוא אוסר להביא קדשים דאורייתא לידי פסול. ואם כן, הֲכֵא נִמְי –
66 אף במשנת שביעית יש לומר שהיא מדברת באופן דְּאִיעָרַב –
67 שנתערב שמן של תרומה בירק של שביעית, שמאחר וכבר נתערבו,
68 אף לדעת רבא התיר רבי שמעון לבשלם ביחד ולאכולם, אבל לקחת
69 לכתחילה ירק של שביעית ולבשלו בשמן של תרומה אף הוא מודה
70 שאסור.

71 השיב רבי יוסף לאביי: אִי דְּאִיעָרַב – אם משנת שביעית מדברת באופן
72 שכבר נתערב השמן עם הירק, מֵאִי מַעֲמִיחֵיהּ דְּרַבְּנָן שאסרו לבשלם
73 יחד, והלא לאחר שנתערבו אין אפשרות להפריד את הירק מהשמן,
74 ואם לא יבשלם יחד בין כה ילך השמן לאיבוד כשיגיע זמן הביעור,
75 ואם כן מדוע אסור עתה לבשלם.

76 אביי דוחה את קושיית רבי יוסף: אמר אביי לרב יוסף מִיִּדֵי הַהֵוֵה
77 אֲאִשְׁשׁוּ וְשִׁלְמִים – הרי דבר זה דומה לאשם שנתערב בשלמים, שאף
78 על פי שכבר נתערבו זה בזה החמירו חכמים שלא להקריבם, ואף
79 בירק שנתערב בשמן יש לומר שסברו שגם לאחר שנתערבו אין
80 לבשלם יחד.

81 השיב לו רבי יוסף: מִי דְּמִי – וכי המקרים הללו דומים זה לזה, הרי
82 הָתָם – באשם שנתערב בשלמים אִית לִיהּ – יש לתערובת תְּקַנְתָּא
83 בְּרַעֲיָהּ, ומשום כך אסרו חכמים להקריבם ולאכולם כדי שלא יבואו
84 לידי פסול, כיון שיש להם תקנה שירצו עד שיסתאבו וימכרו, אבל
85 הָא – בירק שנתערב בשמן לִית לִיהּ תְּקַנְתָּא בְּרַעֲיָהּ – אין לתערובת
86 תקנה אחרת, ואם כן למה שיהיה אסור לבשלם יחד, ואם באת
87 לדמות תערובת ירק ושמן למשנתנו הָא לֹא דְּמִי – אין לך לדמות
88 אותה אֲלֵא [ולסיפא] לְחִתִּיכָה שֶׁנִּתְעַרְבָה בְּחִתִּיכוֹת, דְּכִיּוֹן דְּלִית
89 להם תְּקַנְתָּא בְּרַעֲיָהּ, אף חכמים מודים שהתערובת תִּאֲכַל בְּחֶמְדָּה
90 שְׁבִיבָהּ, ואם כן אף בתערובת ירק בשמן היה להם להתיר לבשלם בין
91 שאין להם תקנה אחרת, ואם חלקו חכמים ואסרו לבשלם בהכרח
92 שמשנת שביעית מדברת כשעדיין לא נתערבו ובא לערבם ולבשלם,
93 ואף על פי כן התיר רבי שמעון לבשלם, ומשמע שלדעתו מביאים
94 קדשים דאורייתא לידי פסול אפילו לכתחילה, וקשה לרבא.

95 רבינא בא לסייע לאביי: מִתְקַרְף לָהּ רַבִּינָא לרב יוסף, מִי דְּמִי – האם
96 שייך לדמות ירק של שביעית שנתערב בשמן של תרומה לחתיכה
97 שנתערבה בחתיכות, הלא בְּחִתִּיכָה שֶׁנִּתְעַרְבָה בְּחִתִּיכוֹת לִית לָהּ –
98 אין לתערובת תְּקַנְתָּא, ומשום כך אף חכמים הודו שמוותר
99 לאכול את התערובת כחומר שבדן, אבל הָאֵין – בירק של שביעית
100 שנתערב בשמן של תרומה אִית לִיהּ – יש לשמן תְּקַנְתָּא בְּחִתִּיכָה,
101 שעל ידי שיסחוט את הירק יצא ממנו השמן, וכשיגיע זמן הביעור של
102 הירק לא יצטרך לבער את השמן, ונמצא שלא הפסיד את התרומה,
103 ולכן לא התירו חכמים לבשלם יחד, ורבי שמעון סבר שכיון שכבר
104 נתערבו יש להקל בדיעבד ומותר להביאם לידי פסול.

105 עתה מבארת הגמרא מה סבר רבי יוסף בקושייתו. מבארת הגמרא:
106 וְרַב יוֹסֵף שְׂדִימָה יִרַק וְשֶׁמֶן שֶׁנִּתְעַרְבוּ לְחִתִּיכָה שֶׁנִּתְעַרְבָה בְּחִתִּיכוֹת,
107 סבר, שאף לירק שנתערב בשמן אין תקנה בלא בישול, וסחיטה אינה
108 תקנה, משום דְּחִיבֵי נְסַחֹטִים – האין נסחוט את הירק, אם נְסַחֹטִים אותו
109 מִיּוֹבָא – הרבה קָא מְפָסִיד בְּשִׁבְעִיעִית, משום שלאחר שיסחוט אותו
110 הטיב לא ישאר בו טעם כלל, והתורה אמרה (ויקרא כ"ה) וְהִזִּיתָ שֶׁבֶת
111 הָאָרֶץ לְכֶם לְאֶכְלָהּ, ודרשו חכמים לאכלה ולא להפסד, וְאִם נְסַחֹטִים
112 אותו פְּוִרְחָא – מעט, סוּף סוּף אִיעָרְוֵי מִיעָרַב – מעורב שמן בירק
113 וכשיגיע זמן הביעור ויצטרך לאבד את הירק נמצא מאבד גם את
114 השמן של תרומה, ומכיון שאין תקנה בלא בישול למה אסרו

המשך ביאור למס' זבחים ליום שלישי עמ' א

1 לבשלם. על כרחך שהמשנה מדברת באופן שעדיין לא נתערבו השמן
2 והירק ובא עתה לערבם ולבשלם, ואם התיר רבי שמעון לבשלם
3 מוכח שסובר שמותר להביא קדשים לבית הפסול אפילו לכתחילה.
4 אביי מוסיף להקשות על רבא מברייתא אחרת: אִיתִיבֵיהּ – הקשה
5 אביי לרבא, הרי שנינו בברייתא לגבי מצורע שיש לו ספק אם היה
6 מצורע מוסגר שאינו חייב להביא קרבן לטהרתו, או שהיה מצורע

7 מוחלט החייב להביא ביום השמיני מעת שנרפא מצרעתו, קרבן
8 לטהרתו, רְבִי שְׁמַעוֹן אָמַר, לְמַחֲרָת – לאחר יום תגלחתו וטבילתו,
9 דהיינו ביום השמיני מְבִיא כבש אחד לְאַשְׁמוֹ וְלוֹגוֹ – ולוג שמן עִמוֹ,
10 וְאָמַר לכהן המקריב, אִם שָׁלַ מְצוֹרֵעַ – אם לאדם העומד כאן
11 [וכוונתו לעצמו] יש חיוב להביא קרבנות מצורע, הֲרֵי הקרבן הַזֶּה
12 מוקדש לְאַשְׁמוֹ, וְלוֹג שֶׁמֶן זֶה מוקדש לשם לוֹגוֹ,

51 יקמוץ הכהן ממנו שמה הוא נדבה, ולאחר מכן יקח מעט שמן אחר
 52 וימלאו את הכמות שנחסרה ויהוה הכהן ממנו שבע פעמים.
 53 מקשה הגמרא: והא הקומץ שקמוץ הכהן מן השמן פָּעַי (צריך)
 54 הַקְטִירָה, כדן כל קמיצת מנחה, שהרי יתכן שאדם זה אינו מצורע
 55 והשמן בא בנדבה.
 56 משיבה הגמרא: דַּאֲקִטְרָ לִיה – שאכן הכהן מקטיר את הקומץ.
 57 מקשה הגמרא: אִימַת – מתי יקטיר הכהן את הקומץ, אִי פְתַר
 58 מִתְנַתּוּ שְׁבַע – אם יקטירנו לאחר שזוהה את שבע הזאות, הלא אז
 59 אסור להקטירו, משום שעל הצד שהשמן בא בתורת מנחת נדבה,
 60 הוּוּ לְהוּ שִׁירֵי הַשֶּׁמֶן שְׁנוֹתָרוּ לְאַחַר הַזְאוֹת שִׁירֵי – שירי מנחה
 61 שֶׁקָּטְרוּ בֵּין קְמִיצָה לְהַקְטִירָה, שהרי לאחר הקמיצה נפחת מן השמן
 62 מחמת הזאות, וְשִׁנִּינוּ בְּמַסַּכְתּוֹ מִנְחוֹת (ט) שִׁירֵי מִנְחָה שֶׁנִּחְסְרוּ בֵּין
 63 קְמִיצָה לְהַקְטִירָה אֵין מְקַטְרִין אֶת הַקּוֹמֵץ עֲלֵיהֶן – בשבילם,
 64 משום שאמרה התורה (ויקרא ב ט) וְהֵרִים הַכֹּהֵן מִן הַמִּנְחָה אֶת
 65 אֲבִקְרָתָהּ וְהִקְטִיר הַמִּנְחָה, ולמדו חכמים מזה, שִׁמְנָה שֶׁנִּחְסְרוּ,
 66 קְמִיצָתָהּ פְּסוּלָה לְהַקְטִירָה. וְאִי מְקַטֵּיר אֶת הַקּוֹמֵץ קוֹרְם מִתְנַתּוּ
 67 שְׁבַע, כיצד יכול אחר כך להיות מן השמן, הרי שנינו בל שִׁמְמָנו
 68 לְאִשִּׁים הָרִי הוּא כָּבֵל תְּקַטְרֵנוּ – כל קרבן שהקריבו ממנו את
 69 החלקים הראויים להקרבה, הנתר ממנו אסור בהקרבה ובכל
 70 עבודה שהיא כעין הקרבה. ואף כן על הצד שהשמן בא בנדבה
 71 חל על הקטרת הקומץ שם הקטרה, ושיריו נאסרו בהקטרה, והיאך
 72 יכול להיות ממנו לאחר הקטרת הקמיצה, הרי הזאות נחשבות
 73 כהקטרה.
 74 מתרצת הגמרא: אָמַר רַב יְהוֹדָה פְּרִייה דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן פִּזִּי, לעולם
 75 מקטיר הכהן תחילה את הקומץ ואחר כך מזה שבע הזאות מן השמן,
 76 והטעם שאין כאן איסור של כל שִׁמְמָנו לְאִשִּׁים הרי הוא בכל
 77 תקטירו, הוא משום דְּמִפְּסוּק לְהוּ לְאִשִּׁים עֲצִים, כלומר, כשם שבשירי
 78 קרבן הדין, שהגם שאסור להעלותם על גבי המזבח בתורת הקרבה,
 79 אין איסור להעלותם למזבח בתורת עצי המערכה שלא לשם
 80 הקרבה, כך כאן אפשר לומר שזוהה הכהן מן השמן לשם מים. דהיינו
 81 שִׁמְנָה הַכֹּהֵן בְּשַׁעַת הַזְאוּהָ, ואומר, אם האדם מצורע מוחלט
 82 המחוייב בהבאת שמן לטהרתו, אזי אין זה שמן הבא בנדבה, וממילא
 83 אין הקטרת הקומץ נחשבת להקטרה, ואין שירי השמן נחשבים
 84 לשיריים, והזאות הינם לשם טהרה. אבל אם אין הוא מצורע
 85 מוחלט והשמן בא בנדבה והקטרת הקומץ נחשבת להקטרה ושירי
 86 השמן נאסרים בהזאה משום שיריים, אזי יהיו הזאות כסתם הזאות
 87 מים שאינם נחשבות כהקטרה.
 88 וראיה לכך שמתור להעלות שיריים על גבי המזבח כשאינו מכין
 89 לשם הקטרה: מִצָּאנוּ בְּבִרְיָתָא, דְּתַנְיָא, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אָמַר, נאמר
 90 בתורה (שם ב א) כִּי כָל שֹׂאֵר וְכָל דְּבִשׁ לֹא תִקְטְרוּ מִמֶּנּוּ אִשָּׁה לֵה'.
 91 ובפסוק שלאחריו נאמר וְקָרְבָן רֵאשִׁית תִּקְרְבוּ אֹתָם לַה' וְאֵל הַמִּזְבֵּחַ
 92 לֹא יַעֲלוּ לְרִיחַ נִיחֹחַ, כוונת הפסוק השני לומר, שאמנם שאור ודבש
 93 האמורים בפסוק הראשון אינם ראויים להקרבה, מכל מקום לקרבן
 94 ראשית הם ראויים, דהיינו שאת הדבש שהם הפירות יקריבו
 95 לביכורים, ואת השאור יקריבו לשתי הלחם בחג השבועות. ומה
 96 שאמר הכתוב וְאֵל הַמִּזְבֵּחַ לֹא יַעֲלוּ לְרִיחַ נִיחֹחַ, כוונתו לומר, שמה
 97 שנדרש מהפסוק הראשון שיש איסור להקטיר את שירי הקרבן, וכן
 98 שיש איסור להקטיר שאור ודבש, היינו דווקא כשמוקטין לְרִיחַ נִיחֹחַ
 99 – לשם קרבן, או אִי אֲתָהּ מַעֲלָה אוֹתָן עַל גְּבִי הַמִּזְבֵּחַ, אֲבָל אֲתָהּ
 100 מַעֲלָה אוֹתָן עַל גְּבִי הַמִּזְבֵּחַ

7 מוחלט החייב להביא ביום השמיני מעת שנרפא מצרעתו, קרבן
 8 לטהרתו, רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, לְמַתְרַת – לאחר יום תגלחתו וטבילתו,
 9 דהיינו ביום השמיני מביא כבש אחד לְאִשְׁמוֹ וְלוֹגוֹ – ולוג שמן עֶמּוֹ,
 10 וְאָמַר לְכַהֵן הַמְּקַרֵּב, אִם שָׁל מְצוּרַע – אם לאדם העומד כאן
 11 (וכוונתו לעצמו) יש חיוב להביא קרבנות מצורע, הָרִי הַקְּרָבֵן הַזֶּה
 12 מוקדש לְאִשְׁמוֹ, וְלוֹג שֶׁמֶן זֶה מוקדש לשם לוֹגוֹ,

1 וְאִם לֹא – ואם לעומד כאן אין חיוב להביא קרבנות מצורע, אִשְׁם
 2 זֶה יהיה שָׁל שְׁלֵמֵי נְדָבָה – קרבן זה יהא מוקדש לשם שלמים הבאים
 3 בנדבה. ומפני שיש ספק על הקרבן אם דינו כאשם או דינו כשלמים,
 4 יש לנהוג בו כחומרת אשם וכחומרת שלמים, וְלִכֵּן אוֹתוֹ אִשְׁם מְעוֹן
 5 שְׁהִיטָה בְּצַפּוֹן, כדן קרבן אשם ששיחתו בצד צפון של העזרה,
 6 וּמִזֵּמֶן דְּמִים עַל הַהֶחֱזוֹת – וצריך הכהן ליתן מדמו על בהונות
 7 המצורע שמה נתחייב בהבאת אשם שצריך ליתן מדמיו על
 8 הבהונות, ומאידך טעון הקרבן סְמִיכָה וְנִסְכִּים וּתְנוּפֹת חוּה וְשׁוֹק
 9 כדן קרבן שלמים, וְנִפְאֵל לְיוֹם וְלִילָה כדן קרבן אשם שנאכל רק
 10 ליום וְלִילָה. והלא כאן יש ספק שמה אותו אדם אינו מצורע המחוייב
 11 קרבן, והקרבן שמקריב אינו אלא שלמים הנאכלים לשני ימים וְלִילָה
 12 אחד, ואף על פי כן אמר רבי שמעון שיקריבנו מספק ויאכלנו
 13 כחומרת אשם. הרי שלדעתו מותר להביא קדשים דאורייתא לידי
 14 פסול אפילו לכתחילה, וקשה לרבא שאמר שרבי שמעון מודה
 15 שאסור לכתחילה להביא קדשים דאורייתא לידי פסול.
 16 מתרצת הגמרא: תְּקַנְיָ גִבְרָא שְׂאֵנִי – באמת אפשר לומר שרבי
 17 שמעון מודה שאסור לכתחילה להביא קדשים דאורייתא לידי פסול,
 18 אולם שונה מקרה זה שבו צריך האדם להביא קרבן מספק לטהר את
 19 עצמו מטומאתו כדי שיוכל לאכול קדשים, ולכן סבר רבי שמעון שיש
 20 להקיא אף על פי שמביא את השלמים לידי פסול.
 21 הגמרא חוזרת לבאר את הברייתא שבה שנינו שהמצורע מביא קרבן
 22 ומתנה עליו שאם התחייב אשם יהא זה אשמו, ואם לא נתחייב
 23 באשם יהא זה קרבן שלמים. שואלת הגמרא: הֲתִינַח – זה מובן
 24 ששייך להתנות על האשם כנוצר, אך לגבי לוג השמן הבא עם
 25 האשם מֵאִי אִיכָא לְמִימַר – מה ניתן לומר, כיצד ינהג המצורע עם
 26 לוג השמן, הרי על הצד שאינו מצורע מוחלט לא נתחייב בו כלל,
 27 והיאך מכניס אותו לעזרה והלא אסור להכניס חולין בעזרה.
 28 משיבה הגמרא: דַּאֲמַר הַמְצוּרַע, אם לא נתחייבתי בהבאת לוג שמן,
 29 לֹא שֶׁמֶן זֶה יֵהָא נְדָבָה, דהיינו שאף לגבי הלוג יכול המצורע
 30 להתנות ולומר, שאם לא נתחייב בו יהא בא בנדבה.
 31 כעת נדה הגמרא היאך אפשר להקריב את לוג השמן גם בתורת
 32 נדבה וגם בתורת חובת מצורע. מקשה הגמרא: כיצד יכול לבוא
 33 השמן בתורת נדבה וְדִילְמָא לֹא מְצוּרַע הוּא וְיָבֵעֵי מְקַמֵּין – וצריך
 34 לקמוץ מן השמן ולהקטיר את הקומץ, כדן שמן הבא בנדבה.
 35 מתרצת הגמרא: שאכן כך הדין דְּמְקַמֵּין – שהכהן קומץ תחילה
 36 מלוג השמן.
 37 מקשה הגמרא: היאך יכול הכהן לקמוץ מן השמן, וְדִילְמָא מְצוּרַע
 38 הוּא וְנִתְחַיֵּיב בְּהַבַּאת לוג שמן לטהרתו, וְיָבֵעֵי – וצריך הכהן ליתן מן
 39 השמן מִתָּן שְׁבַע הזאות, כמו שנאמר (ויקרא יד טז) וְקָטַל הַכֹּהֵן וְגו'
 40 וְהָזָה מִן הַשֶּׁמֶן בְּאֶצְבָּעוֹ שֶׁבַע פְּעָמִים לְפָנָיו ה'.
 41 מתרצת הגמרא: דְּיָהִיב – שלאחר שקומץ הכהן מן השמן, הוא מזה
 42 ממנו שבע פעמים לפני קדש הקדשים.
 43 מקשה הגמרא: היאך יכול הכהן להיות ממנו וְהָא חֶסֶר לִיה – והלא
 44 לאחר הקמיצה נחסר מלוג השמן, והתורה אמרה (שם יד ט) שהמצורע
 45 צריך להביא לוג שמן לטהרתו, ולוג חסר פסול.
 46 מתרצת הגמרא: דְּמִיִּיתֵי פּוֹרְתָא – שלאחר הקמיצה מביא המצורע
 47 מעט שמן וּמְמַלֵּי לִיה – וממלא את המדה שנחסרה, ואין בכך פסול,
 48 כְּדִתְנִין בְּגוּעִים (פ"ד מ"ב) בסדר טהרות המצורע, חֶסֶר מִן הַלּוֹג עַד שְׁלֹא
 49 יִצָּק מִמֶּנּוּ הַכֹּהֵן לְחוּץ כִּפּוֹ הַשְּׂמַאלִית, יוֹשֵׁב וְיִמְלְאֵנּוּ ואינו צריך
 50 להביא לוג שמן אחר. ואף בלוג שמן הבא מספק יש לומר, שבתחילה

המשך ביאור למס' זבחים ליום שלישי עמ' א

1 לבשלם. על כרחך שהמשנה מדברת באופן שעדיין לא נתערבו השמן
 2 והירק ובא עתה לערבם ולבשלם, ואם התיר רבי שמעון לבשלם
 3 מוכח שסובר שמתור להביא קדשים לבית הפסול אפילו לכתחילה.
 4 אביי מוסיף להקשות על רבא מברייתא אחרת: אִיִּתִּיבָה – הקשה
 5 אביי לרבא, הרי שנינו בברייתא לגבי מצורע שיש לו ספק אם היה
 6 מצורע מוסגר שאינו חייב להביא קרבן לטהרתו, או שהיה מצורע